

Вольга ЗАБЕЛІЧ:

«ДОБРА ТАМ, ДЗЕ МЫ ЁСЦЬ»

Прэзентацыя дакументальнага цыкла фільмаў «Пра Беларусь з акцэнтам» адбылася ў снежны мінулага года. На тэлеканале «Мір» паказалі пяць першых серый. Праект паспеў не толькі пазнаёміць гледачоў з гісторыямі іншаземцаў, для якіх Беларусь стала другой радзімай, але і атрымаць прызнанне прафесійнага журы ў намінацыі «Лепшая тэматычная праграма» на тэлевізійным конкурсе «Тэлеваршыня». Мы сустрэліся з яго аўтаркай Вольгай Забеліч, каб даведацца, чым прываблівае замежных грамадзян жывіцца ў нашай краіне, з якімі героямі аўдыторыя яшчэ зможа пазнаёміцца ў новых серыях і ці сапраўды добра там, дзе нас няма?

— Вольга, раскажыце, як з'явілася сама ідэя зрабіць такі праект?

— Мінулы 2014-ы быў Годам гасціннасці. І кожны тэлеканал хацеў па-свойму выказацца па тэме. А паколькі мы расказваем пра Беларусь ва ўсім свеце (такія асаблівасці і галоўная задача Беларускага прадстаўніцтва міжнароднай тэлерадыекампаніі «Мір»), то вырашылі развіць канцэпцыю, дзе пра нас гавораць іншыя людзі. Хто? Вядома, іншаземцы, бо яны прыязджаюць у нашу краіну, застаюцца і бачаць самі, якое жыццё. Мы ж, улічваючы беларускі менталітэт, часцей лічым, быццам усё тут дрэнна і нічога мы не маем, а вольга недзе «за мяжой», безумоўна, лепш... Нам жа хацелася, каб героі ў кадры былі са свабоднымі поглядамі на жыццё ў Беларусі. Прычым мы бралі прыклады тых іншаземцаў, якія змаглі знайсці сябе ў нашай краіне. У нас былі рэстэратары, юрысты, кухар, тыя, хто займаецца сельскай гаспадаркай, і гэтак далей. Імёны некаторых з іх, магчыма, і на слыху, але мы імкнуліся раскажаць іх гісторыі не толькі беларусам, але і свету.

— І якая яна, Беларусь, калі глядзець на яе вачамі ваших герояў?

— Сярод герояў праекта — розныя людзі. Ёсць тыя, хто пражыў у Беларусі дваццаць гадоў, і яны памятаюць час, калі ў крамах былі пустыя паліцы. Як, займаючыся сельскай гаспадаркай, людзі элементарна не маглі набыць тэхніку. І каму знаёмыя такія сітуацыі, тыя здольныя параўноўваць: так было, і вольга што маем цяпер. Часам чуеш, як усё ацэньваецца з пазіцыі «ў савецкія гады ўсюды быў парадак, а сёння...». Нашым людзям уласціва нарадавацца. Паглядзіце, колькі сёння ідзе па тэлебачанні тых жа рэтра-серыялаў. Пачуццё мінулага

вельмі моцна яшчэ сядзіць у людзях. Моладзь ужо зусім інакш разважае. І тыя іншаземцы, якія прыехалі ў Беларусь 5 ці 7 гадоў таму, ведаюць зусім іншую рэчаіснасць. Яны параўноўваюць і адзначаюць, што стала больш, напрыклад, тых жа кавярняў, але ніхто не кажа пра пустыя паліцы. Была ў нас гісторыя сірціца, які прыехаў у нашу краіну з сярба. І назад дадому ён не адважыўся вярнуцца, каб не было сорамна перад бацькамі. Цяпер у яго ўжо свая справа, жонка беларуска, дзеці і свой дом. Сённяшняе жыццё яго задавальняе. Плюс да ўсяго, ён з'езджаў са спакойнай Сірвыі, а потым там распачаўся ваенны канфлікт. Таму яго сям'я вырашыла, што іх дом цяпер тут, і яны застануцца ў Беларусі назаўжды.

— За час працы над праектам што вас найбольш уразіла, здзівіла?

— Калі чалавек адважваецца пераехаць у чужую краіну — для мяне гэта ўчынак, на які не кожны здатны. Адна справа, калі людзі прыязджаюць працаваць сюды па кантракте і могуць вярнуцца. Хаця з'ехаць ёсць магчымасць ва ўсіх. Аднак той факт, што людзі мяняюць сваё жыццё і Беларусь становіцца той краінай, дзе яны знаходзяць сабе месца пад сонцам, адкрываюць сваю справу, не можа не ўраджаваць. Атрымліваецца, наша краіна выйграе «канкурэнцыю» з іх радзімай. Многія іншаземцы, прыязджаючы да нас, упэўнены, што тут вялікі рынак для розных відаў дзейнасці. Той жа кухар з Італіі на сваёй радзіме — звычайная з'ява, а ў нас італьянскі кухар — штучны тавар! Таму ёсць людзі, якія за такога роду прызнаннем і едуць. Кожны з іх адзначае, што менавіта ў Беларусі яны маюць магчымасць здабыць вопыт, якога не атрымаеш больш нідзе.

— Як вы думаеце, чаму атрымліваецца так, што мы самі часта незадаволены беларускай рэчаіснасцю, а іншаземцаў жыццё ў нашай краіне прываблівае?

— Па-першае, мне здаецца, што беларусы вельмі схільныя да песімізму, маюць заніжаную самаацэнку. А яшчэ яны часам давараюць не заўсёды кампетэнтнаму меркаванню. З развіццём інтэрнэту любы чалавек можа даведацца шмат, але ж не варта забываць пра тое, колькі ў віртуальнай прасторы «смецця», не вартага ўвагі. Погляды на некаторыя рэчы фарміруюцца на ўзроўні размоў і чутак.

Мы былі ў Германіі, дзе жывуць нашы сваякі, і я бачыла эмігрантаў. Безумоўна, сярод іх можна сустрэць паспяхоўных людзей. Але ёсць і тыя, у каго ўмовы жыцця і працы такія ж, як і ў большасці беларусаў. Атрымліваюць сярэдняю зарплату, працуючы ў краме, плацяць за жыллё і адкладаюць нешта на падарожжа, скажам, у Парыж. Проста там гэта прасцей, бо можна сесці на цягнік і праз тры гадзіны ўжо быць на месцы. Вольга ўся розніца па вялікім рахунку. А нашы людзі ўспрымаюць жыццё за мяжой стэрэатыпна. Не варта думаць, быццам у іншай краіне вас чакаюць гарады мільянераў і рай на зямлі.

— Гісторыі якіх людзей вы раскажаце ў серыях, запланаваных для паказу?

— У нас будзе сірвеец, які застаўся ў Беларусі і развівае тут свой рэстаранны бізнес. Сярод нашых герояў ёсць таксама жанчына з Венесуэлы, якая працуе ў пасольстве і жыве тут ужо сем гадоў. Раскажам пра італьянскага кухара, пра англічаніна, які жыве ў Беларусі і кіруе аддаленым бізнесам. Усяго гледачоў чакае пяць серый: у кожнай будзе расказана дзве гісторыі.

— Раскрываючы герояў у працэсе здымак, вы заўважылі, чым яны адрозніваюцца ад беларусаў?

— Нашы героі — гэта людзі, якія некаторы час пражылі ў Беларусі. Зразумела, што да нейкіх асаблівасцяў яны ўжо прызвычаліся і разумеюць, як можна і як нельга сябе паводзіць. Калі мы абмяркоўвалі з імі будучыя здымкі, то, вядома, агучвалі свае ўмовы наконт таго, што нам патрэбна, і ўсе ішлі на кантакт. І я б не сказала, быццам яны адрозніваюцца нечым ад нас ментальна. Проста гэтыя людзі, які самі некаторыя адзначалі, абеларусіліся. Так ж Марыя Рохас з пасольства Венесуэлы ўзгадала, што толькі прыехаўшы ў Беларусь і кантактуючы з людзьмі, яна заўважала розніцу. Маўляў, беларусы больш закрытыя, у адрозненне ад венесуэльцаў, якія пры першай сустрэчы размаўляюць з вамі так, быццам вы знаёмыя ўсё жыццё. А нам патрэбен час, каб разгледзець чалавека, перш чым яму даверыцца і прыняць у сваю кампанію. Спачатку

«Той факт, што людзі мяняюць сваё жыццё і Беларусь становіцца той краінай, дзе яны знаходзяць сабе месца пад сонцам, адкрываюць сваю справу, не можа не ўраджаваць».

наша гераіня думала: а можа, змяніцца? У выніку вырашыла не рабіць гэтага, таму што такая яе асаблівасць, нацыянальная рыса. Была ўпэўнена, што рана ці позна ёй адкажуць узаемнасцю, і спадзяванні апраўдаліся.

— Скажыце, якой бачыцца будучыня Беларусі, калі параўноўваць вашы прадчуванні і думкі на гэты конт удзельнікаў праекта?

— Думаю, галоўнае — зберагчы тое, што мы маем. Мы з мужам часта размаўляем пра тое, колькі сёння магчыма сцяў адкрывае для

цябе свет. Аднак, сустракаючыся з людзьмі, якія жывуць за мяжой, і размаўляючы з імі адкрыта, я разумею: няма сёння месца на зямлі, дзе б ты адчуваў сябе ў бяспецы, не баяўся за сваіх дзяцей... Раю на зямлі не існуе. Чалавек здабывае сабе на хлеб потам і працай і шчасце сваё шукае, працуючы над сабой. І мая задача ў гэтым праекце была якая: у тым, каб не ідэалізаваць жыццё ў нашай краіне, а паказаць яго сапраўдным, якое яно ёсць. Можна думаць, быццам добра там, дзе нас няма... Але дзе гарантыя, што там не стане горш з нашым прыходам?

— Калі самі вяртаецеся аднекуль з-за мяжы, то аналізуеце, дзе жыццё лепшае?

— Я не вялікая вандроўніца. Толькі на адпачынак летам выязджаем і да родных мужа, якія жывуць у Германіі. Паўтаруся, для мяне падзвіг, калі чалавек бярэ і едзе некуды. Прычым яшчэ магу зразумець, калі людзі шукаюць сваё шчасце ў еўрапейскіх краінах. А як выходзяць за мяжу і пераяджаюць у Турцыю, Егіпет, дзе сур'ёзна адрозніваюцца звычкі, менталітэт?.. Ніколі не паверу, пачуўшы, што нехта з'ехаў за мяжу, застаўся там жыць і не ўспамінае пра радзіму. Мне здаецца, гэта самападман. Бо, я пераканана, усе людзі сумуюць па родных мясцінах. Мой брат жыве ў Ірландыі амаль два гады. Ён прызнаецца, што там ты не адчуваеш адкрытасці і блізкасці. Кожны сам па сабе. Вы сустрэліся на нейтральнай тэрыторыі, а потым разышліся хто куды. Як прывыкнуць да таго, што навокал усё чужое і не тваё?

Заўсёды вяртаюся ў Мінск з радасцю. Прылятаючы ў аэрапорт, адчуваю спакой, разумею, што нарэшце я дома. Я люблю з'ехаць кудысьці на пэўны час, а потым вярнуцца і паглядзець на горад, на людзей іншымі вачыма.

Алена ДРАПКО.
drapko@zviazda.by

На арэлях лета — з любімай газетай!

КАЛІ ВЫ ПАПІСАЛІСЯ НА ГАЗЕТУ «ЗВЯЗДА»

на III квартал або II паўгоддзе 2015 года — запаўняйце картку ўдзельніка, выразайце і дасылайце **ДА 14 ЛІПЕНЯ 2015 ГОДА** ў рэдакцыю на адрас: **220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.**

Сярод падпісчыкаў 16.07.2015 г. будзе разыграны 7 падвесных крэслаў-гамакоў і суперпрыз — садовыя арэлі. Вынікі будуць апублікаваны ў газеце «Звязда» да 26.07.2015 г.

Прызы можна будзе атрымаць у рэдакцыі па 30.09.2015 г. пры прад'яўленні квітанцыі аб падпісцы на газету «Звязда» на III квартал або II паўгоддзе 2015 г. і пашпарта. Пасля 30 верасня выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца.

Умовы рэкламнай гульні «Са «Звяздою» — лета ў радасці!» чытайце ў №101 газеты «Звязда» за 30.05.2015 г.

Тэлефон для даведак (017) 284 44 04.

ТЭРМІН ПРАВЯДЗЕННЯ ГУЛЬНІ — 3 01.06.2015 ПА 30.09.2015.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №2568 ад 25.05.2015, выдадзена Міністэрствам гандлю Рэспублікі Беларусь

Падвеснае
крэсла-гамак
Garden 4 you
Carina

Арэлі садовыя
Garden 4 you
MELODY

ПРЫЕМНАЯ НАВІНА —

цэны на падпіску на газету «Звязда» на другое паўгоддзе засталіся ранейшымі!

Месца сустрэчы — «Вянок дружбы»

Шаноўныя сябры! 27 чэрвеня «Звязда» ладзіць сустрэчу з чытачамі на фестывалі «Вянок дружбы» ў Бабруйску. Месца сустрэчы — плошча Леніна каля мастацкай галерэі. Вы зможаце больш даведацца пра газету, пагутарыць з яе супрацоўнікамі, прыняць удзел у віктарыне і выйграць прыз. А кожны, хто ў гэты дзень падпішацца на «Звязду», атрымае падарунак ад рэдакцыі!

Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2015 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

Падпіска аформлена і аплачана ў _____

(адрэцываць сувязі)

на III кв. або 2-е паўг. 2015 года

Жатні адрас і тэлефон (абавязкова)

(індэкс)

Удачы ў розыгрышы!